

Міністерство освіти і науки України

**Науково-методичний центр вищої освіти
Одеська обласна державна адміністрація
Одеське відділення Академії будівництва**

**Одеська державна академія
будівництва та архітектури**

МАТЕРІАЛИ

**ХІХ міжнародної
науково-методичної конференції**

«УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ»

Частина 2

17-18 КВІТНЯ

ОДЕСА – 2014

ББК 74.58(4Укр) я 431

М 341

УДК 338 (063)

У збірнику наведені матеріали, які докладалися на XIX Міжнародній науково-методичній конференції «Управління якістю підготовки фахівців» (м.Одеса, 17-18 квітня 2014р.), висвітлюються: результати науково-методичної роботи ОДАБА й інших ВНЗ та організацій України, Австрії, Німеччини з питань актуальної проблематики вищої освіти; наукових досліджень при підготовці фахівців; методичного забезпечення та організації навчального процесу; впровадження нових інформаційних технологій навчання тощо.

Редакційна колегія:

В.С. Дорофєєв, д.т.н., професор – голова

І.В. Барабаш, д.т.н. професор - заступник голови

А.В. Ковров, к.т.н., професор

О.В. Новський, к. т. н., пр.-професор

О.Ю. Гілодо, к.т.н., доцент

Д.О. Голубова, к.т.н., доцент

Н.М. Хмизнікова, відповідальний секретар

Відповідальний за випуск - д. т. н., професор **І.В. Барабаш**

Рекомендовано до друку
Методичною Радою ОДАБА
(Протокол № 7 від 20 березня 2014р.)

Тези доповідей надруковано в авторській редакції. Автори матеріалів несуть відповідальність за вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

©Одеська державна академія будівництва та архітектури, 2014

Тигарева Т.Г. Методическое обеспечение расчетно-графических работ по электротехнике	176
Тітомир Л.А. Особливості організації практики студентів напряму підготовки «Готельно-ресторанна справа»	177
Токарь В.О. Про вимоги до навчання якістному виконанню видів фіксації архітектурних споруд	178
Трутнев И.А. Основные направления в изучении истории архитектуры Киевской Руси XI–XII веков	179
Фомина И.П. Методика преподавания раздела «Статика» в курсе теоретической механики для студентов технических ВУЗов	181
Хмельникова Л. І., Слесарчук В.Ю. Проблемний експеримент в навчанні дисципліни	183
Цуруль О.А., Бондарук О.К. Розвиток інформаційних умінь – умова формування пізнавальної самостійності сучасного учителя біології	185
Чабаненко П.М., Даниленко А.В Про оптимізацію навчально-методичної документації	187
Чернишев В.Г., Орлов Є.В., Шинкаренко В.М. Щодо викладання розділу «Числові ряди» дисципліни «Вища математика»	188
Чернишев В.Г., Островський П.І., Гринчук В.Г. Практика використання закритих тестових завдань при викладанні дисципліни «Вища математика»	189
Шараг Е.С. Показатели эффективности общественного производства как задание для самостоятельной работы теоретико-экономических дисциплин	191

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ УМІНЬ – УМОВА ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ СУЧАСНОГО УЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ

Цуруль О.А., Бондарук О.К. *(Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ, Україна)*

У наш час у зв'язку з різкими темпами розвитку освіта постійно піддається змінам та нововведенням. Вони мають на меті вдосконалення навчального процесу для формування висококваліфікованих, цілеспрямованих та конкурентноспроможних спеціалістів, які зможуть швидко адаптуватися до змін та самостійно здобувати знання, уміння та навички для подальшої практичної діяльності. Тому виникає проблема розвитку широкого спектру умінь, які будуть в основі самостійної діяльності і розвиватимуть таку якість особистості, як пізнавальна самостійність.

Проблему розвитку пізнавальної самостійності досліджують С.І. Бризгалова, Ф.В. Берукштене, І.В. Калашнікова, Г.Н.Кулагіна, О.І. Матяш, С.І. Марченко, Р.В. Олійник, та ін. Проте єдиного визначення даного поняття немає, тому ми опираємось на таке його тлумачення: «Пізнавальна самостійність – це інтегральна якість особистості, яка дає змогу успішно організовувати власну пізнавальну діяльність незалежно від зовнішнього впливу, знаходити власний підхід до розв'язання пізнавальних задач з метою подальшого самовдосконалення та перетворення дійсності» [3, с. 265].

Формування даної якості має велике значення тому, що в процесі пізнавальної діяльності створюються можливості для виявлення власної індивідуальності, винахідливості та незалежності від встановлених стандартів, що забезпечує розвиток та самовдосконалення особистості.

В умовах нового інформаційного суспільства, коли відбувається бурхливе впровадження у навчальний процес сучасних інформаційних технологій, проблема розвитку пізнавальної самостійності потребує переосмислення.

Важливою умовою (основою) для формування означеної якості є розвиток інформаційних умінь, які «відповідальні» за здобуття наукової інформації з різних джерел і її переробку. До основних з них відносять вміння здійснювати бібліографування: орієнтування в каталогах, енциклопедіях, словниках, довідниках, пошук інформації в системі Інтернет, бібліографічний опис джерела, складання бібліографічного переліку за темою дослідження (переліку використаної літератури) тощо. Вміння працювати з друкованими джерелами можна розподілити на дві основні групи: 1) уміння читати наукову літературу

(суцільне читання, читання з метою ознайомлення, вивчення, вибіркоче читання та ін.); 2) уміння з письмової переробки прочитаного (цитування, складання плану тексту, тез [1, с. 137 – 139].

Досліджуючи процес формування пізнавальної самостійності студентів-майбутніх учителів біології під час їх методичної підготовки в НПУ ім. М.П. Драгоманова, ми визначали рівень розвитку таких інформаційних умінь. Анкетуванням було охоплено понад 60 студентів 4, 5 курсів Інституту природничо – географічної освіти та екології.

Для порівняльного аналізу результатів анкетування були обрані уміння: пошук інформації в системі Інтернет, бібліографічний опис джерела та складання тез. Було встановлено, що високий рівень розвитку уміння здійснювати пошук інформації в системі Інтернет мають 71% студентів 4 курсу і 70% студентів 5 курсу; високий рівень розвитку уміння здійснювати бібліографічний опис джерела мають 25% магістрів-біологів, 10% спеціалістів та 6% студентів 4 курсу. Вміють складати тези 58% магістрів, 40% спеціалістів та 31% студентів 4 курсу.

Результати анкетування вказують на те, що студенти мало уваги приділяють роботі з додатковою літературою і самостійно основну масу інформації отримують з мережі Інтернет.

Подолання таких прогалин у підготовці майбутніх учителів біології вбачаємо в посиленні уваги до формування та розвитку інформаційних умінь у процесі їх фахової підготовки вже з 1 курсу, раціональної організації самостійної роботи, активізації пізнавальної діяльності, результатом яких стане високий рівень пізнавальної самостійності, а отже і висока якість підготовки фахівців.

Література:

1. Брызгалова С.И. Введение в научно-педагогическое исследование: Учебное пособие. 3-е изд., испр. и доп. – Калининград: Изд-во КГУ, 2003. – С.137-139.

2. Матяш О. І. Пізнавальна самостійність студентів як передумова розвитку фахових компетенцій / О.І. Матяш, Л.Й. Наконечна // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журн. / Сум. держ. пед.ун-т ім. А.С.Макаренка. – 2011. – № 1(11). – С. 429-436.

3. Шамонин Е.А. Характеристика понятия «познавательная самостоятельность студентов педвуза» // Известия РГПУ им. А.И. Герцена. – 2010.– №125. – С 261-266 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://cyberleninka.ru/article/n/harakteristika-ponyatiya-poznavatel'naya-samostoyatel'nost-studentov-pedvuza>> – Загол. з екрану. – Мова рос.